

C:\Users\Plazma\Desktop\307\J_R_R_Tolkien-Hudba_Ainur.pdb

PDB Name: JRR Tolkien-Hudba Ainur
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 16.8.1973
Modification Date: 16.8.1973
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

J.R.R. Tolkien - Hudba Ainur

Ilúvatar dal svým zpěvem nejdříve život Ainur, jejichž moc i sláva je uvnitř i vně světa největší ze všech stvoření. A poté jim uprostřed prázdnoty stvořil sídla, dlel s nimi a učil poznání všech věcí, z nichž největší je hudba.

A poté rozhodl se, že navrhne jim námět písně, hymnu radosti, a zjevil jim mnohé z velkolepých a krásných záměrů, kterých byly jeho mysl i srdce plny. Proto zněla hudba, proto se jejich hlasy velebně pozvedly kolem jeho trůnu.

Za čas Ilúvatar zjevil Ainur mocný záměr svého srdce, rozvíjející námět, jehož nekonečnost a vznešenost nedala se porovnávat s ničím, co zjevil dříve. Ainur tak užasli nad slávou počátku a nádherou konce, že tiše před Ilúvatarem poklekli a mlčeli.

Nato Ilúvatar pravil: "Příběh jenž vám předkládám, nádherná místa, kde se děj odehraje, rozvine a uskuteční; to vše je ale jen rámec. Nevyplnil jsem všechna prázdná místa, nezjevil jsem celou nádheru, neprozradil jsem jemnost všech krás, jichž je má mysl plná. Mým přáním je, abyste zpívali o mém námětu velkou a slavnou hudbu. Vždyť víte, že mnohemu jsem vás naučil a že ve vás jasné pláť tajný oheň, jež jsem do vás vložil. Vyzkoušejte tedy svou mysl a moc, zkrášlete námět vlastními myšlenkami a záměry. A já budu jen sedět a naslouchat a budu šťasten, že jsem skrze vás probudil tak krásnou Píseň.

A hlasy Ainur, jako sbor harf a louten, píšťal a trub, houslí varhan a jako nekonečný chór počaly z námětu Ilúvatarova utvářet Velkou hudbu. Mocný zvuk nekonečně se obměňujících a propletených melodií, mísících se v harmonii silnější než burácení velkých moří, naplnil sídla Ilúvatarova a Ainur písní. Ozvěna hudby a ozvěna ozvěn vplynuly do temných a vzdálených míst. Nikdy předtím, nikdy potom již se neozvala hudba tak nekonečně nádherná.

Nyní však Ilúvatar seděl a naslouchal a po dlouhou chvíli vše bylo dobré, neboť nelad jen zřídka se vyskytl a jemu se zdálo, že Ainur naučili se mnoho a správně. Jak se však námět rozrůstal, jal Melkovo srdce záměr vplétat své vlastní prázdné představy, jež nebyly v souladu s velkým námětem Ilúvatarovým. Melko byl z Ainur Ilúvatarem nejvíce obdarován mocí a poznáním a často se toulával sám v temných a pustých krajích, hledaje Tajný oheň, jenž dává Život a Skutečnost, neboť v něm rostla touha dát život svým vlastním záměrům.

A v těch temných pustinách počal Melko promýšlet své vlastní vychytralé záměry, které nezjevil ani samotnému Ilúvatarovi. Tu hned se kolem něj zvedl pronikavý nesoulad a mnozí z těch, co kdo mu zpívali nablízku, zneklidnili, jejich hudba zeslábla, jejich myšlenky znejasněly a zanikly. Mnozí jiní však svou hudbu přizpůsobili raději jemu než mocnému námětu, s nímž začínali.

A tak Melkův rozbroj šířil a zatemnil hudbu, neboť jeho myšlenky vycházely z té nejpustší černoty, ke které Ilúvatar ještě neobrátil světlo své tváře. A protože Melkovy tajné myšlenky neměly nic společného s krásou Ilúvatarova záměru, byla harmonie hudby zničena. Ilúvatar však jen tiše seděl a naslouchal do chvíle, kdy hudby dosáhla hlubin své ponurosti a nepředstavitelné ošklivosti. Tehdy se smutně pousmál a pozvedl levou ruku - tu náhle, třebaže nikdo nevěděl jak, se uprostřed srážky rozvinul nový námět, podobný a přesto jiný než první, a jeho něha ihned získala vrch. Leč nesoulad a hluk, jenž Melko pozvedl proti němu, vyvolaly bitvu zvuků a nastala vřava, v níž jen stěží se dalo něco rozlišit.

Tu Ilúvatar pozvedl pravou ruku. Již se neusmíval a v jeho tváři byl pláč. A hle - začal se rozvíjet třetí námět, jiný než všechny předchozí, rozrůstal se uprostřed bouře, až se nakonec zdálo, že u pat Ilúvatarových se rozvíjejí dvě úplně různé hudby. Jedna mocná, hluboká, nádherná, protkaná neutišitelným žalem, druhá plná své vlastní jednoty a řádu, hlasitá, prázdná a domýšlivá, triumfálně útočící na první jakoby ve snaze ji pohltit. Ale vždy, když mělo dojít k neprudší srážce, se druhá hudby stala jen doplňkem harmonizujícím svou soupeřku.

A uprostřed rozléhajícího se sváru, jenž oťřásal siněmi Ilúvatarovými a rozbíhal se v temná místa, pozvedl Ilúvatar obě paže, a tu se v jenom bezedném akordu, hlubším než nebesa, velebnějším než slunce, pronikavém jako jako světlo Ilúvatarova pohledu, hudba vzepjala a utichla.

Tu Ilúvatar pravil: "Mocní jsou Ainur, mocní a slavní, a z nich Melko je nejmocnější v poznání. Vězte však, že já jsem Ilúvatar. Vše, co zpívali jste - hle! já jsem stvořil - ne v hudbě, kterou jste zaplnili nebeské kraje pro radost mně a sobě, ale tak že jsem všemu dal tvar a bytí, jaké máte i vy, Ainur, které jsem stvořil, aby sdíleli skutečnost se mnou, Ilúvatarem. Snad oblíbím si věci vzešlé z mé hudby tak, jako miluji Ainur vzešlé z mých myšlenek, a možná oblíbím si je mnohem více. A ty Melko, nakonec sám poznáš, že nelze hrát námět, jenž nevzešel z Ilúvatarova samotného, a že nikdo nemůže měnit hudbu mně navzdory. Ten, kdo pokusí se tak učinit, nakonec sám pochopí, že mi jen pomohl v stvoření větším a velkolepějším, v zázraku mnohem složitějším, než sám by dokázal. Vždyť hle! Díky Melkovi děs ohně, žal hluboký jak temné vody, hněv hromu a zlo, vzdálené mému světlu tak, jako ty nejspodnější hlubiny temnot, vstoupilo

do záměru, který jsme vám ukázal. Díky jemu se ve srážce zrodila bolest a utrpení a v zmatení zvuků se zrodila krutost, šílenství, temnota, odporné bahno a zkaženost věcí i myšlenek, ohavné mlhy a znásilňující plamen, nelítostný chlad a umírání bez naděje. Však jen skrze něho a ne jím - a on to pozná, stejně jako vy a všechny bytosti, které budou muset žít uprostřed zla a díky Melkovi snášet utrpení a žal, děs a zkaženost. Nakonec však všichni pochopí, že díky tomu učinili námět krásnějším, Život cennějším a Svět o to nádhernějším a zázračnějším, že ze všech činů Ilúvatarových právě tento bude považován za nejmocnější a nejkrásnější.

Ainur se zalekli a nepochopili vše, co bylo řečeno. Melko byl pln studu, z něž vzešel hněv - Ilúvatar však spatřiv jejich úžas vstal v plné své velebnosti a vyšel ze svého sídla, prošel nádhernými kraji, které pro Ainur stvořil, a vstoupil do temných míst, kam jej Ainur následovali.

A nyní, kdy dosáhli té nejzazší prázdnoty, objevil se před nimi pohled plný všeovládající krásy a zázraku - přesně v místech, kde kdysi byla jen nicota. Tu Ilúvatar pravil: "Pohledte na svůj zpěv, na svou hudbu. Vy jste zpívali a díky mé vůli nabyla vaše hudba tvar a hle! i nyní se svět rozvíjí a jeho dějiny začínají tak jako můj námět ve vašich rukou. Každý z vás nalezne v mém námětu své vlastní záměry a touhy, dokonce i Melko objeví vše, co promýšlel vskrytu svého srdce, vše, co tak dalece vzdáleno je mé mysli. A zjistí, že stal se jen částí celku, podřízené jeho slávě. Jen jedno jsem přidal, Oheň, jenž dává Život a Skutečnost, Tajný oheň, jenž plane v srdci světa.

Autor: J.R.R. Tolkien. Kniha ztracených pověstí

Jeremiův J.R.R. Tolkien
Jirka Wetter, jeremius@usa.net

poslední změna: 2. únor, 1998

URL: http://www.fantasyplanet.cz/jeremius/jrr_tolkien/index.htm